

Informacijski podsjetnik br. 29

Stambene zajednice za osobe sa demencijom i bez demencije

Ambulantna briga stambene zajednice predstavlja alternativu u kućnom okruženju kod pomoći i njege štićeniku, pogotovo kod osoba s demencijom. Stambene zajednice nisu domovi za njegu ili stacionarne ustanove. Osobe žive zajedno kao stanari u vlastitom stanu koji koriste zajedno s drugim stanarima. Pomoć i njega se ostvaruje preko ambulantskih službi za njegu. U vezi službe za njegu te vrsti i obimu usluga stanari imaju pravo na želje i izbor istih.

Važne osnove ambulantne brige o stambenim zajednicama:

Svaki stanar ima vlastitu sobu koja je opremljena vlastitim namještajem. Osim toga, u pravilu postoji jedan zajednički dnevni boravak i kuhinja te jedno ili više kupatila bez puno prepreka. Oprema stana vlastitim, poznatim predmetima za stanovanje služi tome da se stvori familijarna i ugodna atmosfera za stanovanje.

Zajedničkim življenjem s drugim ljudima s demencijom pruža se pomoć i njega 24 sata dnevno putem jedne osobe iz službe za njegu i po pravilu do kraja života pojedine osobe.

Berlinski zakon o učestvovanju u stanovanju (WTG) ukazuje na pretpostavku življenja u stambenoj zajednici (WG) da stanari odnosno njihova porodica ili zakonski zastupnici mjerodavno oblikuju zbivanje unutar stambene zajednice. To je za sve sudionike nešto što se mora zajedno učiti i stalno iznova obnavljati. Svaki stanar ili osoba koja ga zastupa sklapa pojedinačni ugovor o stanovanju i ugovor o njezi. Iznajmljivanje mora prema Zakonu o učestvovanju u stanovanju ugovorno i stvarno biti odvojeno od ponuđača njege i pomoći.

U svakoj stambenoj zajednici u kojoj živi najmanje jedna osoba sa stepenom njege IV mora stalno (dan i noć) biti prisutna najmanje jedna stručna osoba za njegu. U zavisnosti od broja stanara i obima potrebne pomoći za stanare moguća je odnosno potrebna je u prvoj i drugoj smjeni prisutnost više osoba za njegu.

Članovi porodice i osobe za pružanje pomoći su važan faktor za funkcioniranje stambene zajednice. To zahtijeva da se oni organiziraju u stambenoj zajednici, da se dogovaraju o zajedničkom životu u stambenoj zajednici i da zajedno nastupaju i djeluju. Pisani dogovor u kojem članovi porodice i pravni davatelji pomoći utvrđuju važne temelje (npr. postupanje kod velikih nabavki ili zamjena službe za njegu) može pri tome biti velika podrška.

Oblikovanje dnevnih aktivnosti se orijentira na navike, potrebe, zdravstveno stanje, sposobnosti i ritam stanara. Koristi se rad s biografijama.

Stanari treba da budu aktivno uključeni u svakodnevne poslove kao što je kuhanje ili pranje posuđa, u grupne ponude, aktivnosti u vezi kretanja, izlete ili kupovinu. Na taj način se mogu održavati i unapređivati društvene, motorne i kognitivne sposobnosti. Za njegu i pomoć je

važno da je za to nadležan stalan tim saradnika. Stalna promjena osoba koje rade s ovom kategorijom ljudi djeluje veoma nepovoljno na osobe s demencijom i stoga se to treba isključiti.

Udruženje za samostalno određivanje stanovanja u starosti e. V. (SWA) je formuliralo kriterije za stambene zajednice za ljude s demencijom. Sve službe za njegu koje su član udruženja SWA i njeguju ljude u stambenim zajednicama su se kod SWA dobrovoljno obavezale da rade prema ovim kriterijima (tzv. transparentna ofanziva). Korisnici stambenih zajednica s dobrovoljnim samostalnim obavezivanjem prema Udruženju (SWA) mogu se kod sukoba u stambenoj zajednici obratiti Udruženju i potražiti savjet ili pozvati Udruženje da to razjasni. Dodatne informacije: SWA eV. www.swa-berlin.de ili na tel. 030/61 09 37 71.

Troškovi i financiranje

Troškovi u pravilu iznose oko 250 – 500 € za stanarinu uključujući režije plus 200 - 250 € za izdatke u domaćinstvu (npr. jelo, nabavka veša, potrebe u domaćinstvu, sitne nabavke i popravke). Stanarinu i izdatke u domaćinstvu snosi u pravilu svaki stanar sam. Sve dodatne troškove davaoci usluga (služba za njegu, stanodavac) treba da transparentno i jasno obrazlože, prikažu i obračunaju.

Osobama kojima se pruža njega i pomoć u berlinskim stambenim zajednicama koje pripadaju krugu osoba od stepena njege 4 po kalendarskom danu se obavezno ispostavlja dnevni paušal za uslugu njege. Dnevni paušal je opisan u Zbiru usluga 19 (ranije LK 19 id LK 38). Trenutno dnevni paušal iznosi 120,10 €. Time mjesečni troškovi za njegu iznose 3.603,00 € (30 dana) odn. 3723,10 € (31 dan). (vidi Informacijski podsjetnik br. 36).

Kod stanara čiji se troškovi ne mogu pokriti ni uslugama njegovateljskog osiguranja, ušteđevinom ili novcem za održavanje Socijalna služba dodatno pruža pomoć za njegu. Ona tada određuje kako da se potreba za pomoći najbolje realizira.

S osobama kojima treba njega ispod stepena njege IV usluge se individualno dogovaraju i obračunavaju se putem zbira usluga.

Službe za njegu imaju dodatno mogućnost da na svoje usluge zaračunaju troškove investicije. One u prosjeku iznose 2,5 procenata izvršenih usluga.

Njegovateljsko osiguranje pomaže u pokrivanju troškova. Mjesečna prava na usluge su:

Stepeni njege	Ambulantna nenovčana pomoć	Pomoć za čuvanje/rasterećenje § 45 b Socijalnog zakonika XI	U datom slučaju doplata za stambene grupe (§ 38 a Socijalnog zakonika XI)
Stepen njege 1	-	125 €	214 €
Stepen njege 2	689 €	125 €	214 €
Stepen njege 3	1.298 €	125 €	214 €
Stepen njege 4	1.612 €	125 €	214 €
Stepen njege 5	1.995 €	125 €	214 €

Pravo na nenovčanu socijalnu pomoć dopunjuje u datom slučaju doplata za stambenu grupu u iznosu od 214 € prema § 38a Socijalnog zakonika XI. Centri za njegu (Pflegestützpunkte) će Vam rado dati savjet u vezi s tim.

Osim toga, osobe kojima treba njega od stepena njege 1 imaju pravo na pomoć za čuvanje i rasterećenje do visine novčanog iznosa od 125 € mjesečno koja se može dobiti preko ponuđača njege ili eksternog ponuđača (vidi Informacijski podsjetnik 4).

U Zakonu o učestvovanju u stanovanju (WTG) su u polje primjene javnog reda i mira u Berlinu uključene i stambene zajednice o kojima se brine. U slučaju potrebe, sve stambene zajednice o kojima se brine mogu se posjetiti i provjeriti, ukoliko postoje žalbe zbog manjka njege ili pomoći.

Savezna pokrajina Berlin na svom portalu o njezi stavlja na raspolaganje brošuru „Stambene zajednice za osobe s demencijom. Alternativan oblik stanovanja i pomoći“. Ona može pomoći pri donošenju odluke za ili protiv ambulantne njege stambene zajednice, a nudi i odgovore o osnivanju i oblikovanju stambenih zajednica, navikavanju, oblikovanju svakodnevnice, savladavanju konflikata i korisnim kontakt-osobama.

Naši saradnici će Vam rado pružiti savjet

www.pflegestuetzpunkteberlin.de

Nosioci mjesta njege su Savezna pokrajina Berlin i zdravstvena i njegovateljska osiguranja u Berlinu